

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de casibus conscientiae

Astesanus <de Ast>

[Straßburg], nicht nach 9. Mai 1474

Premittuntur litere eisudem fratris ad dominum Iohannem gaijetanum [...] et postea immediate litere eiusdem domini. quas [...] misit ad supradictum astexanum

[urn:nbn:de:bsz:31-316099](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316099)

In nomine dñi amen. Incipit summa de casibus ad honore dei compilata. p. fr̄z asteranū de ordine frat̄z minor̄. ubi p̄mittunt̄ licere eulde fr̄is ad dñm Iohānez gaijetanū. sancti theodozi dijacone cardinale. et postea immediate lre eiusd dñi. quas qñ recepit sumaz mi sit ad supradictū asteranū. Ille sunt ergo licere pdicti frat̄is.

*M. Arij
Aug. R.
p. v. v. v.*

Enerando in xpo patri et dño. domio iohāni gaijetāo d. v. be diuina p̄uidencia dignissimo sacrosancte romae ecclesie sancti theodozi dijacono cardiali. frater asteran⁹ de ast de ordine fr̄m minor̄. ei⁹ humilis seru⁹ reuerē-

tiā sui⁹z recōmendationē in dño debitā et de uocā. Cū iam elapso multo tēpore benignit̄i v̄re placuerit me ad perficiēdū collectōz quā mehoauerā de casib⁹. vestris literis exhortari. Ecce venerāde p̄r et dñe v̄ram dignatā exhortatōz reuerenter suscipiens et autoicitatis v̄re sublimis fauorem adesse mihi p̄spiciens. collectōz eandēz cū auxilio dei. p̄ut ei mīstra re mihi placuit et tenuitas mea sciuit et potuit summaui. Digne igit̄ vobis eam attribuo et ascribo simulqz ipaz p̄uidencie v̄re cōmitto examiandā corrigendā et supplēdaz. et si v̄ra discretio iudicauerit in noticiāz alioz publicā deducēdam p̄mptus semp et parat⁹ ero in oibus ad v̄ra beneplacita et mandata.

Valcat semp p̄claritas magficētie v̄re ad dei honore et ecclesie sue sancte edificatōz. data Iañ. Anno dñi Millesimo. ccc. xvij. Incipiunt licere pdicti dñi cardialis ad ipm fr̄m.

Querabili et religioso viro amico carissimo fr̄i asterano de ciuitate astensi ordinis frat̄z minor̄. Iohannes miseratione diuina sancti theodozi dijaconus cardinalis salutem et sincere dilectōis affectū. Librū v̄rm op⁹ quippe laudabile quē nobis v̄ra sinceritas d̄stinauit leto vultu gratoqz corde recepimus. cui⁹ d̄positio a deo suū cōmendat aētoz qz aliene laudis cōmendatōe nō eget. Ostēditur nāqz scie in ei⁹ lectōe p̄funditas. ingenij in sui examiatōe subtilitas. ac v̄boz in sui d̄sideratōe maturitas demōstrat. Et quidem nō sine multa ipius laude opus extollit cōditōis qui velut bon⁹ hō de bono thezaurō suo p̄fert bona ad laudez dei ac vtilitatis publice ieremētum. Dignis ergo i dño laudibus v̄re laudam⁹ bonitatis multiplicis claritatē. q̄ sic lucere nititur omibus qz singulis se exhibet p̄futurā. Quāzpter dilectiōem vestre gratiaz. plenas referimus actiones toto cordis affectu quod pro vobis gratum possum⁹ offerentes. valete in dño.

Incipit prohemij p̄sentis sume de casibus.

Bonoz laboroz gloriofus ē fruct⁹. Sap. .ij. Nullus autē labor est illo labore melioz qui animaz saluti p̄oficit. Vñ et tali labore filius dei in persona p̄p̄ta la-

borauit secundum illud isaie. j. c. laborauit sicut stinēs. quiddā em̄ in assumpta huilitate gessit dixit et sustinuit p̄ salute hūani generis fecit sedm̄ illd luc. xix. Venit fili⁹ homis q̄rere et saluū facere qd̄ perierat. Huius ergo laboris potissime gl̄osus ē fructus qz p̄cipue diuie fructōis ē meritoz. Consistit autē hui⁹ labor in facto sancte vite et verbo sane doctrine secundū illud Ma. v. Qui autē fecerit et docuerit hic magn⁹ vocabit̄ in regno celoz. Ego autē frater asteran⁹ de ordine minor̄. nimis fateor ad talē laborē me tam rōne vite q̄ rōe scientie min⁹ idoneū esse. s̄ tñ cupiēs d̄sulere penurie mee vt sic saltē in modico pdicti fructus gl̄osi possēz p̄ariceps fieri. exēplo rui⁹ paupeule moabitis ingrediens alioz agros doctoz. s. magnoz scripta studēdo diligēter oportuno tpe p̄ plures ānos ex ipis quasi spicas aliqua magis vtilia de omi materia que s̄tionū sacre scripture p̄out de⁹ mihi dedit et exiguitas mea valuit collecta in vni⁹ summe p̄ octo libros disticte breuiādo serie ordinaui. Postmodū vō exhortatōe venerabilis p̄ris et dñi supra memorati et etiā pluriū bonoz frat̄rū admodū incitat⁹ ex supradicta collectōe illa tñ q̄ p̄nebant ad d̄siliū in foro d̄scie tri buendū extraxi et siqua alia puta de v̄tutib⁹ vel alijs iserui illa grā cōtinuāde materie vel maioris euidentie breuiter annotaui atqz in hunc modū summā de casibus deo auxiliante compilauī. Dignis igit̄ lectoz siqua vtilia. siqua laudabilia. siqua sibi grata in ipsa reperiat. deo largitoz bonoz oim et venerabilib⁹ antecessorib⁹ n̄ris doctoribus ex quibus accepi et p̄cipue dño p̄nomiato correctori eius attribuat. et gratias vberiores fideliter agat. p̄ me vero et si nihil aut parz de meo ibi posui laborem tñ incredibile alioz dicta colligendo et ordinādo pertuli. apud deū intercedat. vt meo sudore vicissitudiez i celesti patria misericorditer reddat.

Sciendū autē qz doctores venerabiles ex quorum scriptis collectōz pdictam assumpsi in sacra scriptura de ordine meo fuerunt multa p̄cipue tamen isti. scilicet.

Erater alexāder de anglia qui qñ fuit ordinē ingressus. erat magister legēs actu sacra scripturā parisi⁹ super om̄s tēpore sui famosus.

Erater bonauētura etiā famosissim⁹ tpe suo qz fuit m̄to tpe mister gñalis et p̄ea cardialis.

Erater guilhelm⁹ anglicus de mara.

Erater gualter⁹ qui fuit epus pictauiensis.

Erater richardus de media villa.

Erater iohēs scor⁹ famosissim⁹ et subtilissim⁹.

Erater alexāder d̄ alexādzia qz fuit etiā mister gñalis quē vt discernat̄ a p̄ alexādo cōgnomio lōbardū et illū primū cōgnomio anglicum.

De alio autē ordie fuerit duo. s. de ordie pdicta toz. Erater thomas de aqno etiā famosissim⁹.

Et fr̄ petr⁹ de tarētagio qui fuit etiā papa.

Aliqua etiā accepi de quolibetis mgr̄i beinrici de gandaio.

Doctores vero iuriscanonicī ex quib⁹ plima sumpsi fuerūt isti scz.

a

b.